

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Péče o dutinu ústní

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková

Datum vytvoření: 27. 3. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS1

Tematická oblast: **Ošetřovatelství – cvičení**

Předmět: Ošetřovatelství, 1. ročník

Číslo DUM: 16

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 12. 4. 2013

Ověřující učitel: Mgr. Kudláčková Miroslava

Třída: ZDA 1. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpůrná a názorná pomůcka k výkladu učitele. Seznamuje žáky s péčí o dutinu ústní. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Péče o dutinu ústní

Cíl: žák

- objasní význam hygienické péče
- vysvětlí postupy při zajištění hygienické péče u nemocných různého stupně sebepéče
- prakticky provede péči o dutinu ústní a chrup

Význam hygienické péče, hygienické návyky

- ✓ Péče o čistotu těla je základní potřebou kulturního člověka.
- ✓ Chodící nemocný pečuje o svou hygienu sám u umyvadla na pokoji nebo v koupelně.
- ✓ Částečně soběstačný nemocný provádí hygienu u umyvadla nebo v koupelně.
- ✓ Nesoběstačně nemocným provádíme hygienu na lůžku nebo na mobilní vaně v koupelně.

Význam hygienické péče

Zdravotní

- podpora správné funkce kůže
- eliminace mikroorganismů
- prevence vzniku komplikací (proleženiny, opruženiny)

Význam hygienické péče

Estetický

- čistota těla
- eliminace potu a zápachu

Výchovný

- základní hygienické návyky

Význam hygienické péče

Psychologický

- relaxace
- regenerace
- příjemný pocit
- příjemné prostředí

Hygienická péče zahrnuje

- péče o čisté osobní a ložní prádlo
- péče o dutinu ústní
- zvláštní péče o dutinu ústní
- ranní a večerní hygiena
- celková koupel
- péče o znečištěného pacienta

Hygienická péče zahrnuje

- péče o nehty
- péče o vlasy, odvšivování
- holení
- hygienické vyprazdňování
- péče o inkontinentního pacienta
- prevence dekubitů a opruzenin

Péče o zdravou dutinu ústní

- ✓ Péče o zuby a hygiena dutiny ústní je důležitá součást ranní a večerní hygienické péče.
- ✓ Důležité je zjistit, zda pacient běžně pečuje o dutinu ústní a chrup.
- ✓ Zhodnotíme míru jeho soběstačnosti.
- ✓ Zuby si čistíme po každém jídle, minimálně však 2x denně.

Péče o zdravou dutinu ústní

- ✓ Zdravá dutina ústní je bez povlaků a zánětlivých procesů.
- ✓ **Chodící nemocný** si dutinu ústní čistí sám dle svých zvyklostí.
- ✓ **Částečně soběstačný nemocný** je schopen si vyčistit dutinu ústní sám, připravíme pomůcky na dosah ruky.
- ✓ **Nesoběstačný nemocný (nepohyblivý, postižení HK)** - výkon provede ZA.

Péče o zdravou dutinu ústní

Pomůcky:

- zubní kartáček
- zubní pasta
- emitní miska
- ručník
- kelímek s vodou na vypláchnutí úst
- brčko na pití
- speciální přípravek na čištění protézy



1



2

Péče o zubní protézu

Zubní protézu (horní, dolní) vložíme do emitní misky.

Na noc se umělý chrup vloží do sklenice s vodou a čistícím práškem na protézy.



Zvláštní péče o dutinu ústní

- ochrnutí lícního nervu
- cévní mozková příhoda
- úrazy
- pooperační stavy
- bezvědomí
- umírající lidé
- horečnaté stavy
- afty, soor, defekty a ragády na sliznicích

Zvláštní péče o dutinu ústní

- ✓ Speciální přípravky a roztoky Bor - glycerinový olej, Stopangin, Corsodyl.
- ✓ Speciální štětičky určené k péči o sliznici dutiny ústní – Pagavit.



OPAKOVÁNÍ

1. Jaký je význam hygienické péče?
2. U koho se provádí zvláštní péče o dutinu ústní?
3. Připravte pomůcky ke zvláštní péči o dutinu ústní.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8

Obrázky

1. Jak se starat o zubní protézu: Zubní protéza - péče. *Zubní protézy Major CZ a Flava* [online]. [cit. 2013-06-20]. Dostupné z: <http://www.zubni-protezy.cz/cs/pece-o-zubni-protezu-7.html>
2. Corega Bio Formula čistící tablety, 30ks. *Centrum zubní prevence* [online]. [cit. 2013-06-20]. Dostupné z: <http://www.top-dent.cz/top-dent/eshop/13-1-Zubni-nahrady/0/5/412-Corega-Bio-Formula-cistici-tablety-30ks>
3. Zubní protéza. *Wikipedie* [online]. 27. 3. 2012 [cit. 2013-06-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Zubn%C3%AD_prot%C3%A9za
4. Vatové tyčinky Pagavit 25x3 ks. *Zdravotnické potřeby RSt* [online]. [cit. 2013-06-20]. Dostupné z: [http://www.zdravotnickaprodejna.cz/vatove-tycinky-pagavit-25x3ks-\(id-O-4160058\).html](http://www.zdravotnickaprodejna.cz/vatove-tycinky-pagavit-25x3ks-(id-O-4160058).html)